

AXBOROT XATI

“Inson farovonligini o'rganishda fanlararo yondashuv” mavzusidagi

Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya

2023-yil 9-11-oktabr

Rossiyaning birinchi Prezidenti
B.N.Yeltsin nomidagi
Ural federal universiteti

Chirchiq Davlat
pedagogika universiteti

Toshkent iqtisodiyot va
pedagogika instituti

Konferentsiyaning maqsadi: inson farovonligini ta'minlash muammolarini o'rganayotgan tadqiqotchilarni birlashtirish, hayot faoliyati sifati va raqamlashtirish jarayonlarining jamiyat, ijtimoiy guruhlar va shaxslarga ta'sirini o'rganishdagi fanlararo yondashuvni ta'minlash.

Konferensiya yo'nalishlari:

1. Shaxs farovonligining psixologik jihatlari.
2. Inson farovonligining demografik omillari.
3. Inson farovonligi- ijtimoiy-madaniy omil sifatida.
4. Ta'lim - inson farovonligining omili sifatida.
5. Mustaqil ta'lim klasteri - inson farovonligining asosiy omili sifatida
6. Raqamlashtirish inson farovonligini ta'minlashning zamonaviy yondashuvi sifatida.

Konferensiyada ishtirok etish uchun psixologiya, sotsiologiya, pedagogika, tibbiyot, iqtisodiyot, ijtimoiy ish, siyosatshunoslik, filologiya, tarix, xalqaro munosabatlar va yurisprudensiya sohasidagi mutaxassislar taklif etiladi.

O'tkazish shakli: aralash (online+offline)

Asosiy ishchi tillari: rus, o'zbek, ingliz

Konferensiya boshlanishidan oldin konferensiya materiallarining elektron to'plamini nashr etish rejalashtirilgan. (Dizayn talablari uchun 1-ilovaga qarang).

Konferensiya materiallarini to'plamda nashr etish uchun **2023-yil 10-sentabrgacha** ko'rsatilgan manzilga taqdim etilishi lozim.

Ro'yxatdan o'tish quyidagi ssilka (link) boyicha amalga oshiriladi:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSefDAZR7U2koepaBpdka_mX12Hg7pXxavZzgRRfchY8gjtNBQ/viewform?usp=sharing

Mas'ul shaxslar: Bepalova Kseniya Andreyevna, Elmurzayeva Nasiba Xolboyevna
blagopoluchieloveka@gmail.com, ms.elmurzaeva73@mail.ru

O'tkaziladigan joy: O'zbekiston Respublikasi, Toshkent viloyati, Chirchiq shahri, Chirchiq davlat pedagogika universiteti

Matnni formatlash talablari:

Matnlarni tayyorlash, boblarni loyihalashga qo'yiladigan talablar^

Microsoft formatidagi fayl Word (.doc , .docx , .rtf). Shakl bo'yicha fayl nomi: *Muallifning familiyasi_Mavzuiy bo'lim raqami*. Masalan: *Ivanov_1 -bo'lim.doc*

Shrift Times New Roman, 12 o'lcham. Interval 1,5. Kenglikni tekislash. Izoh 1 oraliq bilan 12 shrift. Paragraf uchun chekinish 1 cm, avtomatik ravishda o'rnatiladi; barcha maydonlar 2 cm. Matnda paragraflar orasidagi intervalga yo'l qo'yilmaydi. Matnda ikki marta bo'sh joy qo'yish mumkin emas. O'ng burchakda muallifning bosh harflari va familiyasi **qalin kursiv bilan ko'rsatilsin**; qavs ichida shahar, mamlakat *oddiy kursiv* bilan yoziladi; maqola nomini **katta harflar** bilan markazga qo'ying .

Maqolaning asosiy matni 3 betgacha.

Tashkiliy badal: Ishtirokchilar maqolani chop etish va boshqa tshkiliy ishlar uchun 150 000 so'm to'lovni amalga oshiradi. To'lovni amalga oshirish maqola qabul qilingandan so'ng amalga oshiriladi. Bu haqda muallifga ma'lum qilinadi. Maqola (+99833) 806-96-96 raqamga telegram orqali (karta raqami: 9860190101588779, Nurmatov Sheroz Erallyevich) yoki sh.nurmatov@cspi.uz elektron manzilga yuboriladi.

Muallif nomiga kvadrat qavs ichida matn ichidagi izohlar [Baxtin, 177-bet].

- bitta ma'lumotnomada bir muallifning bir nechta nashrlari tilga olinsa, ular ketma-ket beriladi;

– xuddi shu nashrga takroran murojaat qilingan taqdirda nashrning qisqartirilgan nomi: muallif, sarlavhadan bir necha so'z, Ellips, jild raqami (agar nashr ko'p jildli bo'lsa) va sahifa raqami ko'rsatiladi;

- agar bir muallifga, lekin boshqa asarga qayta-qayta murojaat qilingan taqdirda, uning familiyasi, nashr etilgan yili va sahifa raqami ko'rsatilishi kerak [Ivanov, 2017, p. 152].

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxatida faqat tadqiqot adabiyotlarini (maqolalar, monografiyalar, hujjatlar to'plamlari, dissertatsiyalar tezislari) kiritish kerak, ularga maqola matniga izohlar beriladi. Adabiyotlar ro'yxatini tuzish uchun **2008 yilgi GOSTga** amal qilish so'raladi.

Diqqat! Sahifa izohlariga ruxsat berilmaydi. Adabiyotga havolalar kvadrat qavs ichida yozilishi kerak [Ashurov 1976: 15].

Manbalarning bibliografik tavsifi maqola matnidan keyin **Adabiyot so'zi ostida** (o'rtada qalin shrift) namunalarga muvofiq keltiriladi.

Tashkiliy qo'mita taqdim etilgan maqola (monografiya) mavzulariga va matnlarni formatlashning belgilangan qoidalariga mos kelmaydigan matnlarni rad etish huquqini o'zida saqlab qoladi.

Materiallarni qabul qilish muddati - **2023 yil 10 sentabr**

Materiallar quyidagi manzilga yuboriladi: Nurmatov Sheroz Erallyevich, sh.nurmatov@cspi.uz; blagopoluchiecheloveka@gmail.com

MATINNI RASMIYLASHTIRISH NAMUNASI

N.I. Petrova (Moskva, Rossiya)
Moskva davlat universiteti M.V. Lomonosov
petrov@pochta.uz

AQLIY BO'SHLIQLARNI INTEGRATSIYASI

[Izoh matni]: 4-5 qator
Kalit so'zlar : 5-7 so'z

N.I. Petrova (Moscow, Russia)
Lomonosov Moscow State University

MENTAL SPACE INTEGRATION

[Abstract]

Key words: concept...

Hisobot materiallari matni. Hisobot materiallari matni. Hisobot materiallari matni
Hisobot materiallari matni. Hisobot materiallari matni.

Adabiyot

Belyaevskaya E.G. Dunyo haqidagi bilimlarni tilda talqin qilish: o'rganish usullari // Dunyoni tilda talqin qilish: jamoaviy monografiya. Tambov: TGU nashriyoti. GR. Derzhavina, 2017. S. 82-157.

Belous N.A. Konfliktli nutqda kommunikativ strategiyalarni pragmatik tarzda amalga oshirish [Elektron resurs] // Tilshunoslik va aloqa olami: elektron. ilmiy _ jurnal 2006. No 4. URL: http://www.tverlingua.by.ru/archive/005/5_3_1.htm (kirish sanasi: 15.12.2007).

Boldirev N.N. Til kategoriyalari bilim formati sifatida // Kognitiv tilshunoslik masalalari. 2006. No 2. S. 5-22.

Boldirev N.N. Kognitiv til tadqiqotining tamoyillari va usullari // Kognitiv tilni o'rganish tamoyillari va usullari: Sat. ilmiy tr. / javob. ed. N.N. Boldirev. Tambov: TDU nashriyoti im. GR. Derzhavina, 2008. S. 11-29.

Boldirev N.N. Kognitiv tilshunoslikning metall tili bo'yicha: bilim birligi sifatida kontseptsiya // Tilning kognitiv tadqiqotlari. 2011 yil. soni . IX . 23-32-betlar.

Vinogradova S.G. She'riy matndagi ingliz ekzistensial fe'llarining kategorik va subkategorik ma'nolari: autoref . disssharh. filol . Fanlar. Tambov , 2002 yil.

FS - Falsafiy lug'at . M .: nashriyot uyi siyosiy Adabiyot , 1981 yil.

Fauconnier G. Mental bo'shliqlar: tabiiy tilda ma'no konstruksiyasining jihatlari. Kembrij: Kembrij universiteti nashriyoti, 1994 yil.

Kognitiv fanda toifalarga ajratish bo'yicha qo'llanma / Ed. H. Koen, C. Lefevre tomonidan . - Amsterdam va boshqalar: Elsevier, 2005.

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM,
FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

**ROSSIYANING BIRINCHI PREZIDENTI B. N. YELVIN
NOMIDAGI URAL FEDERAL UNIVERSITETI**

TOSHKENT IQTISODIYOT VA PEDAGOGIKA INSTITUTI

**INSON FAROVONLIGINI
O‘RGANISHDA FANLARARO
YONDASHUV**

xalqaro ilmiy konferensiya materiallari

III QISM

Toshkent - 2023

5. Свиридюк Т.П. Осуществление преемственности в коррекционно-воспитательной работе со слепыми слабовидящими детьми дошкольного и младшего школьного возраста: методические рекомендации. - Киев: РУМК, 1987-40 с.

6. Тумаева Ю.В. “Особенности коррекционно-педагогической работы с детьми с нарушением зрения. Материалы X Международной студенческой научной конференции “Студенческий научный форум 2021”.

INKLYUZIV TA'LIM SHAROITIDA KO'RISHDA NUQSONI BO'LGAN BOLALARNI O'QITISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH

Xusnuddinova Zulayxo Xamidullayevna

CHDPU Maxsus pedagogika kafedrası o'qituvchisi

xusnuddinovazulayxo@gmail.com

Bayonova Laylo Shodali qizi.

Mardonova Munisa Akbarovna

Qôchqarova Shahina Husniddin qizi

CHDPU Maxsus pedagogika:tiflopedagogika

I bosqich talabalari

Annotatsiya: *Ushbu maqola ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalarni inklyuziv ta'lim sharoitida o'qitishda foydalaniladigan raqamli texnologiyalardan foydalanish yuzasidan tavsiyalar berilgan.*

Kalit so'z: *ko'rishda nuqsoni bo'lgan bola, korreksiya, korreksion mashg'ulot, texnologiya, qurilmalar, sensorika, kategoriya, individual yondashuv, uzviylik.*

Аннотация: В этой статье даны рекомендации по использованию цифровых технологий, используемых для обучения детей с нарушениями зрения в условиях инклюзивного образования.

Ключевое слово: ребенок с нарушениями зрения, коррекция, коррекционное обучение, технология, приборы, сенсорика, категория, индивидуальный подход, преемственность.

“Texnologiyalar” alohida ta'lim ehtiyojlari bo'lgan bolalar duch keladigan yengib bo'lmaydigan to'siqlarni bartaraf etish uchun asqotadi. Texnologiya barcha o'quvchilarga moslashishni ta'minlash va umumta'lim o'quv dasturiga kirish imkoniyatini ta'minlashda katta ahamiyatga ega. Yordamchi texnologiya – bu alohida ta'lim ehtiyoji bo'lgan o'quvchilar uchun yordamchi, moslashtiruvchi va rehabilitatsiya vositalarini o'z ichiga olgan umumiy atama bo'lib, “muayyan qobiliyatlarning

yetishmasligini qoplash uchun ishlatilishi mumkin bo'lgan deyarli hamma narsa"ni o'z ichiga oladi.

Qo'ltiq tayoqchalari yoki ruchka uchun maxsus tutqich kabi texnologik qurilmalar, eshitish apparatlari, ko'zoynaklar, yuqori texnologiyali qurilmalar, masalan, disleksiklarga o'qishga yordam beradigan maxsus dasturiy ta'minotga ega kompyuterlar (JSST, 2009), axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT), universal ishlab chiqilgan texnologiyalar, ta'lim texnologiyalari. Rivojlanayotgan va innovatsion texnologiyalardan foydalanish mumkin bo'lgan "Texnik vositalar", "yordamchi uskunalar" bo'lib, ular "Nogironligi bo'lgan shaxslarning funksional imkoniyatlarini oshirish, qo'llab-quvvatlash, yaxshilash va ularga nogironlik atrofida ishlashga yoki uning o'rnini qoplashga yordam beradigan har qanday narsa, asbob-uskunalar yoki mahsulot tizimi" bo'lishi mumkin. Kattalashtiruvchi oyna kabi oddiy qurilmadan murakkab kompyuterlashtirilgan aloqa tizimiga va qo'llash xususiyatiga qarab, yordamchi texnologiya qurilmalari alohida ta'lim ehtiyoji bo'lgan o'quvchilar tomonidan mustaqil ravishda yoki yordam bilan, ta'lim tizimida va undan tashqarida foydalanilishi mumkin. Yordamchi texnologiya qurilmalariga misollar: sensorli boshqaruv qurilmalari, muqobil klaviatura va sichqoncha, nutqdan matnga so'zni aniqlash vositalari, so'zni bashorat qilish dasturlari, so'z protsessorlari, grammatika tekshirgichlari, skanerlar, kompakt disklarni yozish (CD-R va CD)-RW) drayvlar va imlo tekshirgichlari.

Inklyuziv ta'limda yordamchi texnologiyalardan foydalanish yondashuvlari o'qitish yoki mashq qilish, o'rganishga yordam berish va imkon berish uchun texnologiyadan foydalanishga qaratilgan. Alohida ta'lim ehtiyoji bo'lgan o'quvchilarning katta qismi yordamga muhtojligi ko'rinadi, ammo ular ko'pincha diagnostika profiliga osongina mos kelmagani uchun ularga ko'pincha yordam yetishmaydi. Yordamchi texnologiya bir sinfda bolalarni, shu jumladan, jismoniy, aqliy rivojlanishida nuqsonlari bo'lgan bolalarni o'qitish amaliyotida "yordam berish" orqali ushbu bo'shliqni bartaraf etishga xizmat qiladi. Tengdoshlari bilan bir xil darajada bo'lishlariga to'sqinlik qilgan to'siqlarni bartaraf etish orqali ularga materialni tushunadigan tarzda o'rganishga yordam berishi ham mumkin.

Yordamchi texnologiyalar alohida ta'limga ehtiyoji bo'lgan o'quvchilarning kognitiv qobiliyatlarini oshiradi. O'qitishda qo'llash uchun amaliy vositalarni taklif qiladi va o'quvchining nogironlik tufayli erisha olmaydigan ta'lim imkoniyatlariga erishishga yordam beradi. Matnni kodlashda qiynalayotgan alohida ta'lim ehtiyoji bo'lgan o'quvchilar matnni nutqqa o'tkazuvchi ekrandan o'quvchining yozma matn va axborotni eshitish va kognitiv qayta ishlash qobiliyati o'rtasida "ko'prik" sifatida foydalanishi mumkin. Matndagi fikrlarni ketma-ketlashtirishda qiynalayotgan o'quvchi esa grafik tasvirlash dasturidan vizual ishlov berish ko'nikmalariga ko'prik sifatida foydalanishi mumkin. Demak, yordamchi texnologiyani oddiy sinfga samarali integratsiyalashgan holda, o'quvchilar o'z ishlarini yakunlash uchun bir nechta

vositalarni taqdim etishlari mumkin. Ular ilgari bajara olmagan yoki katta qiyinchilik bilan bajara oladigan vazifalarni bajarishda ko'proq asqotadi.

Ta'limda yordamchi texnologiyalardan foydalanish va qo'llash

Kategoriya	Yordamchi texnologiyalar	Jarayonlar
O'qish	Elektron kitoblar, sahifalarni aylantirish uchun moslashtirilgan kitob. Bitta so'zli skanerlar, oldindan aytib beradigan matnlar, yorliqlar, gapiradigan elektron qurilmalar. Nutq dasturiy ta'minot.	Tushunishda hamda topshirilgan vazifalarga e'tibor berishda qiynalayotgan o'quvchilar uchun.
Yozish	Qalam/qalam tutqichlari, andozalar, matn protsessorlari, Word kartasi/kitob/devor, dasturiy ta'minot, imlo/grammatikani tekshirgich, moslashtirilgan qog'ozlar	Yozish yoki kompozitsiyada muammoga duch kelgan o'quvchilar uchun
Matematika	Kalkulyatorlar, gaplashadigan soatlar, kattalashtirilgan ishchi varaqlar, ovoz o'lchash asboblari, ilmiy kalkulyatorlar	Hisoblash muammolari va chalkashliklari bo'lgan va matematika darslarida yaxshi o'qish qiyin bo'lgan talabalar uchun
Ko'rish	Ko'zoynak, ekranni kattalashtirish, ekran reader, brayl alifbosidagi katta bosma kitoblar, audio dars lentalar	Zaif ko'ruvchi yoki to'liq ko'rish qobiliyatiga ega bo'lmagan o'quvchilar uchun
Eshitish	Eshitish asboblari, qalam va qog'oz, signal qurilmalari	Eshitishda qiyinchilik tug'diradigan yoki mutlaq eshitish qobiliyatiga ega bo'lgan o'quvchilar uchun
Kompyuter	So'zni bashorat qilish, muqobil klaviaturalar, ko'rsatish opsiyasi, kalitlar, ovozni aniqlash dasturi	Kompyuterga standart shaklda kirish qiyin va akademik vazifalarni bajarishda qiynalayotgan o'quvchilar uchun

Kengaytiruvchi / alternativ aloqa	Aloqa platasi, matn terish uchun nutq sintezi moslamasi, ko'rish taxtasi/ramka, ovozni chiqarish qurilmasi	Tilni tushunishda muammosi bo'lgan va uni ifodalash qobiliyatiga ega bo'lmagan yoki nutqida tushunarsiz bo'lgan va ifodali nutqni namoyish eta olmaydigan o'quvchilar uchun
O'rganish. Diqqat yetishmasligi, giperaktivlik	O'qish va yozish (disleksiya), qo'l yoki ko'zni muvofiqlashtirish. Yozma ifoda va kompozitsiya (disgrafiya), nozik motorli ko'nikmalardagi qiyinchilik, Dispraksiya, tayinlanish matematika sohasida nogironlik/ qiyinlik darajasiga qarab ilovalar/ qurilmalardan foydalanish. Diskalkuliya gapiradigan elektronika buramalar, kalkulyator, elektr organizatorlar, yoritgichlar, qalam tutqichlari, post- itlar, kompyuter imlo/grammatikani tekshirgich, elektron organizatorlar, yozib olingan materiallar, qo'l skanerlari, chop etish yoki rasm jadvali, elektron kundaliklar va boshqalar	Nutqni rivojlantirish, o'qish va yozishda (disleksiya), qo'l-ko'zni muvofiqlashtirishda, yozma ifoda va kompozitsiyada, nozik vosita ko'nikmalarida qiyinchilik, muvofiqlashtirish (dispraksiya), matematika bilan bog'liq muammolar bo'lgan o'quvchilar uchun.

Yordamchi texnologiya qurilmasining muvaffaqiyati uning amalda qo'llanilishi, foydalanuvchilarning foydalanishda qulayligi va ularning atrof-muhit bilan o'zaro munosabatidan qoniqishi bilan o'lchanadi. Yordamchi qurilmalar ehtiyojga asoslangan, ishlab chiqarish, sotib olish va texnik xizmat ko'rsatish uchun arzon, foydalanish uchun qulay va samarali bo'lishini ta'minlash juda muhim. Bu loyihalash va ishlab chiqishning har bir bosqichida potensial foydalanuvchilarning bevosita ishtiroki bilan ta'minlanishi mumkin.

Foydalanuvchilar va ularning atrof-muhitiga mosligi. Qurilmalar foydalanuvchilarning intilishlari, hissiy ehtiyojlari va turmush tarziga, ularning madaniyati va mahalliy urf-odatlariga mos kelishi kerak. Mahalliy standartlarga mos

keladigan va foydalanuvchi nuqtai nazaridan jismonan ham qulay bo'lishi lozim. U foydalanuvchi xavfsizligini ta'minlashi, turli vaziyatlarda foydali bo'lishi ishonchli bo'lishi kerak. Ayniqsa qishloq joylarda, chekka hududlarda va og'ir sharoitlarda, shuningdek, yer yuzasiga va foydalanuvchining boshqa sharoitlariga mos kelishi kerak.

Arzon va sotib olish oson. Qurilmalar sotib olish uchun past narxda bo'lishi kerak. Hukumat yoki nodavlat-notijorat tashkilotlari qurilmalarni bepul yoki subsidiyalangan stavkalarda taqdim etish va sotib olishda ham yordam berishi mumkin. Qurilmalarni yig'ish yoki ishlab chiqarish va texnik xizmat ko'rsatish oson va arzon bo'lishi kerak. Shuning uchun qurilmalarni ish holatida saqlash minimal resurslarni talab qiladi va mahalliy mavjud materiallar va texnik ko'nikmalardan foydalangan holda ta'mirlanishi mumkin.

Foydalanish oson. Qurilmalar texnologiyaga imkoniyati cheklangan foydalanuvchilar tomonidan oson va tushunarli bo'lishi kerak, ko'chma (bir joydan ikkinchi joyga o'tish oson) va uzoq muddatli mashg'ulotlar yoki murakkab ko'nikmalarsiz ishlatish uchun qulay bo'lishi kerak. O'quvchilarning farqli qobiliyatlari, kontekst va yondashuvning maqsadga muvofiqligiga qarab, ta'limdagi yordamchi qoidalar alohida ta'limga ehtiyoji bo'lgan o'quvchilar o'rganishiga yordam beradi. Yordamchi qurilmalar, yordamchi texnologiyalar, resurs xonasini qo'llab-quvvatlash va innovatsion texnologiyalardan foydalanishda birgalikdagi sa'y-harakatlarga yordam beradi. Tarbiyaviy inklyuzivlikni rag'batlantirish va qo'llab-quvvatlash strategiyalari bu o'quvchilarning inklyuziv ta'lim sharoitlarida nogiron bo'lmagan tengdoshlari bilan teng ravishda o'rganishiga yordam berishi mumkin.

Yordamchi texnologiya alohida ta'limga ehtiyoji bo'lgan o'quvchilar, jumladan, hissiy, kognitiv, o'rganish va jismoniy nogironligi bo'lgan bolalar duch keladigan "funktional to'siqlar"ni hal qilish orqali ushbu "nogironlik" ehtiyojlarini qondirishga yordam beradi.

Adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni, 23.09.2020 yildagi O'RQ-637-son. (<https://lex.uz/docs/-5013007>).
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Alohida ta'lim ehtiyojlari bo'lgan bolalarga ta'lim-tarbiya berish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Qarori, 13.10.2020-yildagi PQ-4860-son. (<https://lex.uz/docs/-5044711>).
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Ko'zi ojiz va zaif ko'ruvchi bolalar uchun ixtisoslashtirilgan maktab-internatlarda ta'lim berish sifatini oshirish hamda ular faoliyatini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Qarori, 14.04.2022 - yildagi PQ-209-son. (<https://lex.uz/ru/docs/-5966089>).

4. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Alohida ta'lim ehtiyojlari bo'lgan bolalarga ta'lim berishga oid normativ-huquqiy hujjatlarni tasdiqlash to'g'risida"gi [Qarori, 12.10.2021-yildagi 638-son. \(https://lex.uz/ru/docs/-5679836\)](https://lex.uz/ru/docs/-5679836)

5. Xusnuddinova, Z. (2022). Corrective pedagogy for blind children cluster mechanisms to increase work efficiency. *Asian Journal of Research in Social Sciences and Humanities*, 12(2), 68-70.

6. Zulayho, X. (2022). Ko'rishida nuqsoni bo'lgan bolalar bilan korreksion ishlarni tashkillashtirishda ilk qadamni tashlash. *Ijtimoiy fanlarda innovasiya onlayn ilmiy jurnali*, 80-82.

7. Zulayho, X. (2022). Ko'rishida nuqsoni bor bolalarning korreksion mashg'ulotlar ish tizimini tashkil etish. *Таълим ва ривожланиш таҳлили онлайн илмий журнали*, 218-220.

8. Xusnuddinova, Z. X. (2023). Alohida ehtiyojli boshlang'ich sinf o'quvchilarining og'zaki nutqini rivojlantirishda yangi metodikalar va ulardan foydalanishning amaliy asoslari. *Ta'lim tizimida yangi metodikalar va ulardan foydalanishning amaliy asoslari*, 1(1), 365-368.

РОЛЬ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ОБУЧЕНИИ ЛИЦ С ОСОБЫМИ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫМИ ПОТРЕБНОСТЯМИ В УЗБЕКИСТАНЕ

Абдуллаева Г.С.

ЧГПУ доцент кафедры

“Специальная педагогика” д.п.н.(DSc)

Студенты направления

“Специальная педагогика” ЧГПУ

Madiyorova Shoxzoda Orif qizi,

Eshquvatova Sanobar Baxtiyor qizi

Атамирзаева З.Б.

Ключевые слова: инклюзивное образование, инклюзивная среда, информационно-компьютерные технологии, опорные, общепрофессиональные, профессиональные компетенции, студенты с ограниченными возможностями.

RU: В настоящее время определены и практически обоснованы педагогические условия эффективного формирования информационно-профессиональной компетенции по использованию информационных технологий в высшем образовании, и в этом заключается значимость информационных компьютерных технологий.